

RAPORT

**Z WDRAŻANIA LOKALNEGO PROGRAMU
REWITALIZACJI DLA MIASTA I GMINY
GRABÓW NAD PROSNĄ NA LATA 2017-2023**

za okres czerwiec 2017 - grudzień 2018

Grabów nad Prosną, maj 2019 r.

1. Wprowadzenie

Rewitalizacja (łac. *re+vita*, dosłownie: przywrócenie do życia, ożywienie) obszarów miejskich jest wieloletnim, kompleksowym, skoordynowanym procesem, którego celem jest przywrócenie ładu przestrzennego, rozwiązanie lub złagodzenie problemów społecznych i gospodarczych oraz nadanie rewitalizowanym obszarom lub obiektom nowych funkcji. Na rewitalizację składają się działania z zakresu budownictwa, planowania przestrzennego, ekonomii i polityki społecznej. Programy i przedsięwzięcia rewitalizacyjne mają charakter kompleksowy i prowadzone są w trzech powiązanych ze sobą wymiarach: przestrzennym, społecznym oraz gospodarczym, na zdegradowanych obszarach miejskich, które w wyniku przemian społecznych, ekonomicznych, kulturowych utraciły częściowo lub całkowicie swoją pierwotną funkcję i przeznaczenie.

Lokalny Program Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Grabów nad Prosną na lata 2017-2023 został przyjęty Uchwałą Nr XXVII/185/2017 Rady Miejskiej Grabowa nad Prosną z dnia 30.05.2017r. Zawiera on część opisową identyfikującą najważniejsze problemy, analizę wskaźnikową, dzięki której ustalono obszary zdegradowane oraz część przedstawiającą najważniejsze przedsięwzięcia rewitalizacyjne, bez realizacji, których niemożliwe będzie wyprowadzenie obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysowego. Przedstawione w powyższym dokumencie projekty rewitalizacyjne mają na celu poprawę zdegradowanej tkanki miejskiej poprzez działania na rzecz aktywizacji, integracji, budowania poczucia tożsamości lokalnej, a także poprawy bezpieczeństwa i warunków życia mieszkańców miasta.

Program został pozytywnie zaopiniowany przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego jako dokument wykonany zgodnie z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 zatwierdzonych przez Ministra Rozwoju z dnia 2 sierpnia 2016r. i umieszczony na wykazie pozytywnie zweryfikowanych programów gmin województwa wielkopolskiego. Dzięki temu umożliwia Gminie złożenie wniosków aplikacyjnych na realizację celów rewitalizacji.

W związku z zapisami Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Grabów nad Prosną na lata 2017-2023 dotyczącymi monitoringu i ewaluacji, przygotowany został pierwszy raport z realizacji programu. Obejmuje on swoim zakresem czas od momentu podjęcia Uchwały przez Radę Miejską Grabowa nad Prosną do końca roku 2018. Raport opracowany został przez Zespół ds. Rewitalizacji, który został powołany Zarządzeniem Nr 50/2018 Burmistrza Miasta i Gminy Grabów nad Prosną z dnia 17.07.2018r.

2. Lista planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

NAZWA PROJEKTU REWITALIZACYJNEGO	STATUS REALIZACJI	KOSZTY CAŁKOWITE (PLN)	PONIESIONE KOSZTY (PLN)	MONTAŻ FINANSOWY
<p>„POPRAWA ZDOLNOŚCI DO ZATRUDNIENIA MIESZKAŃCÓW GRABOWA NAD PROSNĄ NIEAKTYWNYCH ZAWODOWO I OSÓB ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM”</p>	<p>Zakładane do realizacji</p>	<p>100 000 zł</p>	<p>0 zł</p>	<p>Działanie 6.1., 6.2. WRPO 2014+ Działanie 1.2. Program Wiedza Edukacja Rozwój Środki własne Gminy</p>
<p>„INTEGRACJA SPOŁECZNA MIESZKAŃCÓW GRABOWA NAD PROSNĄ PRZEZ WSPÓLNE DZIAŁANIE”</p>	<p>Działanie nr 1 Jesienna Biesiada W październiku 2017 i 2018 roku zorganizowano imprezę dla ponad 250 Seniorów</p> <p>Działanie nr 2 Lato w mieście W roku 2017 i 2018 na przełomie lipca-sierpnia zorganizowano wakacyjne zajęcia dla dzieci</p> <p>Działanie nr 3 Koncert Noworoczny W roku 2017 i 2018 w styczniu zorganizowano dla mieszkańców naszej gminy i gości muzyczno-taneczne widowisko.</p>	<p>50 000 zł</p>	<p>54.561,52 zł</p>	<p>54.561,52 zł wkład własny Gminy PROW 2014-2020, działanie M19, Program Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Edukacja Kulturalna”, Fundusz dla NGO – obywatele dla demokracji w ramach funduszy norweskich i EOG</p>

	<p>Działanie nr 4 Grabowska Gra Miejska</p> <p>W roku 2017 i 2018 w czerwcu zorganizowano grabowską grę miejską, której uczestnikami byli uczniowie szkół podstawowych i gimnazjum wraz z nauczycielami i zaproszonymi gośćmi z terenu naszej Gminy</p> <p>Grę miejską wsparły również grabowskie firmy i instytucje.</p> <p>Zrealizowane</p>			
<p>„SZKOLENIA DLA MIESZKAŃCÓW GRABOWA NAD PROSNĄ”</p>	<p>Działanie nr 1 Projekt grantowy” Ja w internecie. Program szkoleniowy w zakresie rozwoju kompetencji cyfrowych.</p> <p>W 2018 roku złożono wniosek w ramach którego w roku 2019 przeszkolonych zostanie 267 osób w wieku od 25 do 77 roku życia</p> <p>W trakcie realizacji</p>	<p>400 000 zł</p>	<p>149.520 zł</p>	<p>149.520,00 zł</p> <p>Działanie 3.1. Oś. 3 Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020 Fundacja legalna kultura – Operator Działanie 6.1., 6.2. WRPO 2014+ Program Wiedza Edukacja Rozwój Fundusz dla NGO – obywatele dla demokracji w ramach funduszy norweskich i EOG Środki własne Gminy</p>

„ZAGOSPODAROWANIE RYNKU IM. WŁ. JAGIEŁŁY W GRABOWIE NAD PROSNĄ”	Zakładane do realizacji	1 000 000 zł	0 zł	Działanie 9.2., 4.4. WRPO 2014+, Działanie M07 PROW 2014-2020; Program ministra kultury i Dziedzictwa Narodowego „Ochrona Zabytków”, środki własne Gminy
„ZAGOSPODAROWANIE TARGOWISKA MIEJSKIEGO W GRABOWIE NAD PROSNĄ”	Zakładane do realizacji	1 500 000 zł	0 zł	Działanie 9.2., 4.4. WRPO 2014+, Działanie M07 PROW 2014-2020; Program Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Ochrona Zabytków”, środki własne Gminy
„ZAGOSPODAROWANIE TERENU DAWNEGO DWORCA KOLEJOWEGO W GRABOWIE NAD PROSNĄ”	Zakładane do realizacji	1 000 000 zł	0 zł	Działanie 9.2., 4.4. WRPO 2014+, Działanie M07 PROW 2014-2020; środki własne Gminy
„PRZEBUDOWA DWORCA AUTOBUSOWEGO W GRABOWIE NAD PROSNĄ”	<p>Działanie nr 1 Remont budynku dworca autobusowego W roku 2018 Wymieniono stary piec C.O. na ekologiczne źródło ciepła – nowoczesny piec gazowy Wykonano remont toalet, pomalowano ściany w części</p>	1 500 000 zł	21.113,21 zł	<p>21.113,21 zł środki własne Gminy Działanie 9.2., 4.4. WRPO 2014+, Działanie M07 PROW 2014-2020;</p>

	budynku oraz naprawiono dach dworca			
	W trakcie realizacji			
„ZAGOSPODAROWANIE KOMPLEKSU REKREACYJNO-SPORTOWEGO W GRABOWIE NAD PROSNĄ”	<p>Działanie nr 1 2018r. Wykonano system do podlewania boiska trawiastego na boisku piłkarskim Stadionu Miejskiego w Grabowie nad Prosną</p> <p>Działanie 2 2018r. Dokonano zakupu wraz z montażem piłkochwyków na boisku piłkarskim Stadionu Miejskiego w Grabowie nad Prosną</p> <p>W trakcie realizacji</p>	3 000 000 zł	36.067,85 zł	<p>36.067,85 zł środki własne Gminy Działanie 9.2., 4.4. WRPO 2014+, Działanie M07 PROW 2014- 2020;</p>
„ZAGOSPODAROWANIE ULIC GRABOWA NAD PROSNĄ”	Zakładane do realizacji	1 300 000 zł	0 zł	<p>Działanie 9.2., 4.4. WRPO 2014+, Działanie M07 PROW 2014- 2020; środki własne Gminy</p>
„MODERNIZACJA BUDYNKU CENTRUM KULTURY W GRABOWIE NAD PROSNĄ”	Zakładane do realizacji	3 000 000 zł	0 zł	<p>Działanie 3.2.WRPO 2014+, Działanie M10 PROW 2014- 2020; Fundusz termomodernizacji i remontów BGK, Program WFOŚiGW w Poznaniu, środki własne Gminy</p>

„TERMOMODERNIZACJA BUDYNKÓW KOMUNALNYCH W GRABOWIE NAD PROSNĄ”	Rok 2017 ul. Parkowa 1- Remont dachu wraz z naprawą komina ul. Grodzka 1- częściowe odnowienie elewacji ul. Kaliska 8 wymiana pieca C.O.	2 000 000 zł	17.813,35 zł	17.813,35 zł środki własne Gminy Działanie 3.2.WRPO 2014+, Działanie M10 PROW 2014-2020; Fundusz termomodernizacji i remontów BGK, Program WFOŚiGW w Poznaniu,
	Rok 2018 ul. Grodzka 1- wymiana 2 szt. drzwi zewnętrznych W trakcie realizacji			
„ PRACE MODERNIZACYJNE PRZY KOŚCIELE POEWANGELICKIM W GRABOWIE NAD PROSNĄ”	Zakładane do realizacji	4 000 000 zł	0 zł	Działanie 4.4. WRPO 2014+, Działanie M07 PROW 2014-2020; Program Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Ochrona Zabytków”, środki własne Gminy

3. Stopień realizacji zakładanych celów Programu

W okresie sprawozdawczym w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Grabów nad Prosną na lata 2017-2023 nie zrealizowano większych zadań inwestycyjnych, nie złożono również wniosków aplikacyjnych do WRPO 2014+. Jak powszechnie wiadomo realizacja ambitnych zamierzeń rewitalizacyjnych wymaga znaczących nakładów finansowych. Głównym źródłem finansowania działań rewitalizacyjnych są środki Unii Europejskiej oraz środki własne. Drobne prace remontowe, które wykonano przy obiekcie sfinansowano tylko ze środków własnych Gminy. Doskonale natomiast zrealizowano projekty miękkie, które pobudziły tkankę społeczną obszaru rewitalizacji do działania.

Zorganizowano szereg imprez i szkoleń, które zostały sfinansowane ze środków własnych Gminy oraz ze źródeł zewnętrznych m.in. PO Polska Cyfrowa, a także pracy społecznej członków organizacji pozarządowych i lokalnych przedsiębiorców jako sponsorów. W związku z powyższym w przedmiotowym okresie sprawozdawczym nie odnotowano bardzo dużego postępu w zakresie osiągnięcia wskaźników rezultatu dotyczących poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

4. Wskaźniki monitorowania realizacji Programu Rewitalizacji

Lp.	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa (2016)	Wartość bieżąca		Wartość docelowa (2023)
			(2017)	(2018)	
1.	Udział osób bezrobotnych w liczbie mieszkańców	1,8 %	1,3%	1,3%	1,5 %
2.	Udział osób korzystających z pomocy społecznej w liczbie mieszkańców *udział rodzin	2,1 %	2,4 %	2,2 %	1,8 %
3.	Udział osób z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej w ogólnej liczbie bezrobotnych	9 %	7 %	7 %	8 %
4.	Ilość wykorzystywanych wyrobów zawierających azbest na 1 mieszkańca [Mg]	0,89 Mg	0,87 Mg	0,84 Mg	0,74 Mg
5.	Liczba budynków komunalnych poddanych termomodernizacji [szt.]	0	0	0	4
6.	Liczba budynków użyteczności publicznej, podlegającej termomodernizacji [szt.]	0	0	0	1
7.	Liczba zagospodarowanych przestrzeni miejskich [szt.]	0	0	0	4

8.	Liczba budynków zaadaptowanych na cele społeczne w ramach realizacji Programu [szt.]	0	0	0	3
9.	Liczba organizacji pozarządowych, organizujących zajęcia sportowe, edukacyjne i integracyjne dla mieszkańców [szt.]	4	5	5	5

5. System zarządzania Programem

W dniu 21.05.2019r. w Urzędzie Miasta i Gminy w Grabowie nad Prosną odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Rewitalizacji, którego celem było omówienie kwestii związanych z realizacją zapisów Programu oraz przedstawienie planowanych do realizacji zadań a także przyjęcie raportu. Analizowano również projekty rewitalizacyjne pod względem ich wykonalności w okresie wdrażania i monitoringu Lokalnego Programu Rewitalizacji. Ponadto uczestnikom posiedzenia przekazano informacje dotyczące możliwości aplikowania o środki zewnętrzne oraz informację o złożonych wnioskach, które są w trakcie rozpatrywania .

6. Charakterystyka napotkanych w trakcie realizacji programu problemów oraz sposób ich rozwiązania

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły problemy mające wpływ na realizację Programu.

7. Propozycje nowych projektów, rekomendacje i zalecenia

W okresie sprawozdawczym nie zgłoszono nowego projektu do realizacji w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Grabów nad Prosną na lata 2017-2023 oraz żaden z beneficjentów nie wystąpił o modyfikację swojego projektu wpisanego do Programu. Ponadto w okresie sprawozdawczym nie wystąpiły przesłanki do aktualizacji Programu. W sytuacji, gdy pojawi się taka konieczność, stosowny materiał zostanie przedyskutowany z Zespołem ds. Rewitalizacji oraz przedstawiony Burmistrzowi Miasta i Gminy Grabów nad Prosną. W razie konieczności stosowny projekt uchwały zostanie przedłożony Radzie Miejskiej Grabowa nad Prosną w celu podjęcia uchwały. Zgodnie

z procedurą zaktualizowany Program Rewitalizacji zostanie przesłany do oceny przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego.

8. Podsumowanie

Raport z wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Grabów nad Prosną na lata 2017-2023 został przyjęty bez zastrzeżeń.

Anna Godwa

Koordinator Zespołu ds. Rewitalizacji

BURMISTRZ

Maksymilian Ptak

Osoba zatwierdzająca raport